

URVAL. Det blir svårt det här, att plocka ut fem bra dikter, säger Jatte. Ju mer man läser, desto fler bra dikter hittar man.

Foto: Linnea Bergenudd

Jattes poesitips

Sommaren kräver tips på bra poesi. NSD besöker därför en konstnär med stort intresse för lyrik. Turen går till Sandnäs och Jan-Anders Eriksson.

Jan-Anders "Jatte" Eriksson är en av flera konstnärer som är aktuell i samlingsutställningen *Efter Bodenskolan* på Havremagasinet. Före det ställde han ut på Galleri Majnabbe i Göteborg.

– Det är ett galleri som passar mig eftersom det är konstnärsdrivet. Jag trivs där, mycket för att det ger stor plats åt måleri.

Ett annat favoritgalleri är Galleri Estetica i Malmö. Där har Jatte ställt ut åtta gånger, och det verkar bli av med en nionde utställning.

– Just nu vill jag måla. Lusten har kommit tillbaka och jag tycker att jag kommit igång ganska bra. När jag målar känns det som om jag gör

ganska lite. Jag målar ofta istället och så går jag runt och tittar ...

– Men visst händer att jag längtar efter konstnärnätter, att måla nätterna igenom. Men så funkade det inte längre.

Numera målar han mest på dagtid, då han inte vintertid åker skidor eller på sommaren cyklar. Att röra på sig verkar viktigt. Att ha kontakt med landskapet. Det för Jatte så signifikativa i hans bilder. Men det besökta landskapet är inte det målade. Minnesbilder blandas med de landskap Jatte målar med penseln.

Tidigare hade Jatte ateljé på Kronan, men har den numera i bostaden. Han saknar fikastunderna och storle-

ken på den tidigare ateljén.

– Jag har planer på att bygga en ateljé i ladugården. Vi får se hur det blir.

Om Jattes landskap är signifikativa så gäller det även intresset för musik och poesi.

– Jag skulle nog inte kunna vara på en vanlig arbetsplats eftersom jag spelar musik hela dagarna. Det blir mycket jazz, blues och så kallad världsmusik.

Han recenserar musik för tidskriften Lira och på sin hemsida har Jatte lagt ut 90-talet recensioner.

På en vanlig arbetsplats kan man nog inte heller ta sig en stund och läsa poesi. Det gör Jatte med förkärlek.

– Evert Taube, Povel Ramel, Bertil Boo och andra på radion ledde mig till poesi.

Vad betyder poesi för ditt konstnärsskap?

”Visst är jag lite nördig vad gäller poesi.

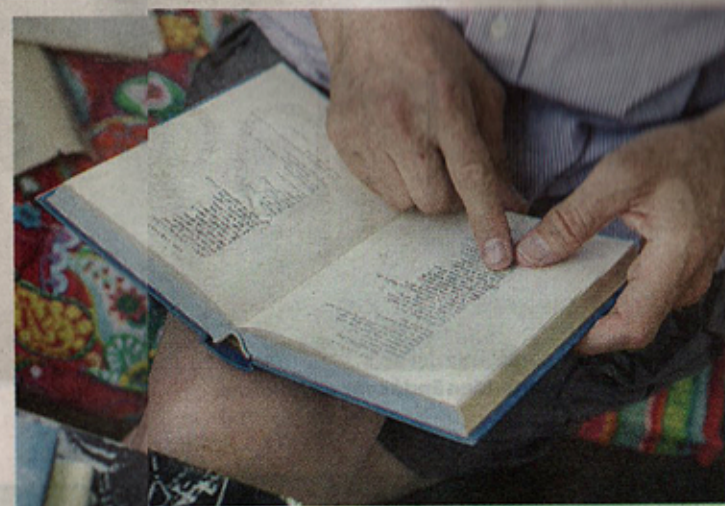
– Allt har betydelse. Men visst är jag lite nördig vad gäller poesi. Jag samlar på poeter som läser sina egna dikter. Just nu är jag uppe 630 inlästa dikter. Skådisar ska inte läsa poeters poesi. Det ska poeterna göra.

Han samlar ljudböcker, cd-skivor och podpoesi. Poesi för hela slanten.

– Det är viktigt för mig eftersom det knappast finns några poesiprogram på radion längre.

Samtalet leder oss in på uppgiften – att lista fem bra dikter. Ett svårt uppdrag, för att inte säga omöjligt.

– Att välja ut bara fem stycken kan bli känsligt ... Men den danske poeten Henrik Nordbrandt ska vara med, bara jag hittar samlingen. Werner Aspenström? Karl Vennberg? Claes Andersson? Och så min favorit Gunnar Ekelöf. Bara fem? Det blir svårt det

EKELÖF. Den poet Jatte alltid kommer tillbaka till.

här. Men jag är mest nördig vad gäller Ekelöf.

– Anna Rydsteds *Nu galopperar själen* måste vara med. Men då måste vi ha med en Ekelöf, till exempel *Absentia animi*. Att göra en lista med fem dikter, som verkligen är de bästa, kräver tid och tanke. Listan får ses som ett urval av det jag gillar att läsa. Margareta Renberg är bra. Hon har skrivit en protestdikt som heter *Jag förklarar mig solidarisk med hjärtat*.

– Hon var född på Skurholmen och kom ut med en enda diktsamling. Den är bra och blev uppmärks-

sammad på sin tid. Det som var tänkt att bli en uppföljare eldade hon upp.

Margareta Renberg kommer med på listan. Men vilka fler? – Ju mer man läser, desto fler bra dikter hittar man. På så sätt blir man aldrig färdig.

Så listan får läsas därefter. Och likt olydnadspoesi blir det inte en lista med fem bra dikter – utan sex stycken.

Och en gardering:

– Det finns många andra bra dikter.

Peo Rask

LENNART SJÖGREN

Du som tror på en lycklig värld
ge dig tid att en stund stanna
hos räven – den skabbitne.

[...]

Bäst har de småleende och de i själen blinda
sämst har räven i sin utdragna död
och allra sämst
har skabben som dör i brist på räv.

(Ur *En räv med skabb*, Världskräkan, Kabusa, 2010.)

MARGARETA RENBERG

Jag förklarar mig solidarisk med hjärtat.
Jag talar inte symboliskt nu.
Jag talar om det bokstavliga hjärtat,
muskeln som pumpar blodet
runt i de vener och artärer
jag också förklarar mig solidarisk med.

(Ur *Jag förklarar mig solidarisk med hjärtat*, En tatuverad dams memoarer, Norstedts, 1974.)

KARL VENNBERG

Vi har alla
gjort vårt bästa
och ingen har något att förebrå oss
[...]
Ett enkelt upptåg
blev hela vårt liv
en vissling genom tomheten
nu återstår bara att pensioneras
av en utfattig
och tystlåten evighet

(Ur *Idyll och Irritation*, Dikter 1944–1960, Månpocket, 1993.)

GUNNAR EKELÖF

O långt långt bort
i det som är bortom
finns någonting nära!
O djupt nere i mig
i det som är nära
finns någonting bortom
någonting bortomnära
i det som är hitomfjärran
någonting varken eller
i det som är antingen eller:
varken moln eller bild
varken bild eller bild
varken moln eller moln
varken varken eller eller
men någonting annat!

(Ur *Absentia animi*, Dikter, Bonniers, 1965.)

ANNA RYDSTEDT

Nu galopperar själen
över öde vidder.
Vind och blåst på heden
Lä vid varje grässtrå.
Grå morgon. Själen springer.
Rött är hjärtat mitt.
Annars gråa vindar,
grått och vissnat gräs.

[...]

Men jag är ett litet grått barn i gryningen.

Men hjärtat det är rött.

(Ur *Nu galopperar själen*, Dikter, Bonniers, 2000.)

HENRIK NORDBRANDT

O valar! O påfåglar! Och ni, skränande apor!
Väck inte gamle Darwin
som sover tryggt ombord på sitt spökskepp!
Tag inte ifrån honom illusionen
att ordning härskar på jorden
och att fjädern bygger sig själv
åt den som behöver flyga!
Och då det sedan länge har bevisats
att humlan inte klarar det
– låt då bara en ring av riktiga änglar
stå vakt omkring hans koj!

(Ur *Dikt mot slutet av 1983*, 84 dikter, Ellerströms, 1995.)